

شیعیان بحرین اکثریت سرکوب شده

کشور کوچک بحرین از هنگام استقلال در سال 1971 تحت حاکمیت اقلیت سنی آل خلیفه قرار داشته است.



کشور کوچک بحرین از هنگام استقلال در سال 1971 تحت حاکمیت اقلیت سنی آل خلیفه قرار داشته است. با وجود این که اکثریت جمعیت بحرین را شیعیان تشکیل می‌دهند، حکومت این کشور طی سه دهه اخیر همواره در پی ایجاد محدودیت‌های مدنی، سیاسی و اجتماعی برای شیعیان بوده است.

به گزارش فارس، خیزش‌های شیعی در چند دهه اخیر مورد توجه بسیار قرار گرفته، این توجه از زمانی تشدید شد که بحث هلال شیعی به میان آمد، ترفندی سیاسی که از سوی سردمداران کشورهای عربی برای مقابله با گسترش تشیع در خاورمیانه مطرح شد و بعنوان یک خطر بالقوه برای جهان تسنن مورد تلقی قرار گرفت.

از زمانی که "ملک عبدالله" (پادشاه اردن) و در پی او "حسني مبارك" (دیکتاتور مصر) از شکل‌گیری هلال شیعی ابراز نگرانی کردند، تلاش‌های بسیاری به لحاظ تبلیغی و روانی برای به مخاطره افکندن موقعیت شیعیان در منطقه صورت گرفت و اگرچه در بحث هلال شیعی از کشورهای همچون ایران، لبنان، عراق و سوریه نام برده شد، اما باید گفت، به عمد نامی از کشورهای که امکان اوج‌گیری فعالیت‌های شیعی در آنها وجود دارد به میان آورده نشده است.

* محدودیت‌های سیاسی و اجتماعی در یمن و بحرین

در ساختار سیاسی کشورهای یمن و بحرین که بعنوان محور هلال معرفی شده‌اند، شیعیان قدرت اول یا قدرت مؤثر در کشور را دارند، اما غیر از این کشورها، کشورهای نظیر یمن و بحرین با وجود برخورداری از جمعیت قابل توجه شیعی، اما شیعیان در آنجا با محدودیت سیاسی، فرهنگی و اجتماعی فراوانی روبه‌رو هستند.

در مورد بحرین، متأسفانه این واقعیت بسیار پررنگ جلوه می‌کند و به حق باید شیعیان این کشور را اکثریتی فراموش شده دانست، چون برابر آمار موجود، جمعیت فعلی شیعیان در بحرین 490 تا 500 هزار نفر برآورد می‌شود که در مقایسه با کل جمعیت این کشور (حدود 700 هزار نفر) اکثریت قابل ملاحظه‌ای است.

* شیعیان بحرین در گذر تاریخ

ریشه شیعی‌گری در بحرین ریشه در تاریخ اسلام دارد، از جمله این که بحرین در صدر اسلام و همزمان با به اسلام درآمدن ایرانیان مسلمان گردید و تشیع از آن جهت در آن قوت گرفت و ریشه دواند که اصحاب و فرماندهان لشکر امیرالمومنین (ع) از اهالی اصیل بحرین و برخی از شخصیت‌های برجسته بحرینی از اصحاب امامان باقر و صادق (ع) بودند.

* حضور شیعیان بحرین در عرصه سیاست

کشور کوچک بحرین از هنگام استقلال در سال 1971 تحت حاکمیت اقلیت سنی آل خلیفه قرار داشته است. با وجود این که اکثریت جمعیت بحرین را شیعیان تشکیل می‌دهند، حکومت بحرین طی سه دهه اخیر همواره در پی ایجاد محدودیت‌های مدنی، سیاسی و اجتماعی برای شیعیان بوده است. شیخ حمد بن عیسی آل خلیفه، پادشاه بحرین، در سال 1999 به قدرت رسید و در ابتدای زمامداری خود قول اصلاحات سیاسی و اقتصادی و رفع تبعیض علیه شیعیان را داد.

* آزادی نسبی شیعیان در زمان شیخ حمد

شیخ حمد بن عیسی آل خلیفه برای تحقق وعده‌هایی که داده بود، تغییراتی را به نفع شیعیان صورت داد. او در اوایل حکومتش هزاران زندانی سیاسی را آزاد و زندان‌هایی را که در آنها شکنجه صورت می‌گرفت، تعطیل کرد و به تبعیدیان اجازه داد تا به وطن خود بازگردند.

شیخ حمد همچنین اجازه داد تا روزنامه‌های اپوزیسیون، گروه‌های حقوق بشر و سازمان‌های غیردولتی تأسیس شوند و با یک آزادی نسبی فعالیت کنند. البته فعالیت احزاب سیاسی در این کشور همچنان ممنوع است، اما انجمن‌های سیاسی به عنوان جایگزین آنها در حال فعالیت هستند.

از اواخر دهه 1920-1929 اگرچه آزار فیزیکی شیعیان مناطق خلیج فارس تا اندازه‌ای کاهش یافته، ولی همچنان محدودیت‌های شدیدی بر شیعیان تحمیل می‌شود.

* تحریم مشارکت در روند سیاسی

اوج اختلافات و درگیری داخلی از زمان انحلال مجمع ملی این کشور در سال 1975 شروع شد. پس از انحلال مجمع ملی، شیعیان بیش از 30 سال مشارکت در روند سیاسی بحرین را تحریم کردند و به مقابله با رژیم حاکم روی آوردند. در درگیری نیروهای امنیتی با شیعیان طی سال‌های 1994 تا 1999 دست‌کم 38 تن کشته و صدها تن زندانی شدند.

*قیام شیعیان در دهه 90

یکی از رهبران این قیام‌ها شیخ "عبدالمیر الجمري" بود که نقش مهمی در قیام شیعیان در دهه 90 داشت، اما با اصلاحات سیاسی شاه حمد دوباره پارلمان در سال 2002 تأسیس و انتخابات سراسری برگزار شد. هرچند برخی از جریان‌های شیعه این انتخابات را تحریم کرده بودند، اما با این حال، در آن زمان 12 نماینده شیعه به پارلمان راه یافتند.

*اقدامات تبعیض‌آمیز حکومت بحرین علیه شیعیان

با توجه به گسترش ناراضی‌های شیعیان بحرین از استمرار تبعیض هیئت حاکمه سنی، هزاران نفر از مردم بحرین در پاسخ به دعوت چهار جمعیت سیاسی معارض دولت بحرین، در سال 1984 در یک راهپیمایی گسترده در منامه شرکت کردند. این راهپیمایی که "حقوق و کرامت" نام داشت، به دعوت جمعیت‌های الوفاق اسلامی، العمل الاسلامی، وعد و تجمع قومی و با حمایت مجلس اسلامی علمای بحرین و در سالگرد تصویب اعلامیه جهانی حقوق بشر صورت گرفت و ده‌ها هزار نفر از مردم بحرین، اعم از مردان و زنان، در آن شرکت کردند.

*خواسته‌های معترضان

معترضان خواستار رفع هرگونه تبعیض و توجه هیئت حاکمه نسبت به خواسته‌هایشان شدند. راهپیمایان در این مراسم که علما و چهره‌های سرشناس سیاسی آنها را همراهی می‌کردند، در بیانیه‌ای با محکوم کردن برخی از اقدامات دولت بحرین در نادیده انگاشتن حقوق و آزادی‌های ملت، خواستار توجه به حقوق بیکاران، شهدا و قربانیان شکنجه نیروهای امنیتی و سایر فعالان سیاسی شدند.

*حضور شیعیان در انتخابات و کسب پیروزی‌های چشمگیر

با حضور گسترده شیعیان، بزرگ‌ترین و مهم‌ترین حزب شیعیان بحرین، "جمعیت وفاق ملی اسلامی" به رهبری روحانی پرتعداد، شیخ "علی سلمان" در اولین دوره انتخابات پارلمانی 16 کرسی را از آن خود کردند و در دور دوم نیز توانستند یک کرسی دیگر را در اختیار گیرند.

در آخرین دور انتخابات پارلمانی برگزار شده در بحرین شیعیان موفق شدند از 40 کرسی پارلمان 18 کرسی را از آن خود کنند.

*انقلاب مردم بحرین با الگوبرداری از انقلاب تونس و مصر

شیعیان بحرین که 75 درصد جمعیت این کشور را در حال حاضر تشکیل می‌دهند، با الگو برداری از انقلاب تونس و مصر، در اعتراض به وضعیت موجود و بیش از سه دهه ظلم و ستم خاندان حاکمیت از اوایل این هفته مقدمات قیام علیه حاکمیت در این کشور را آغاز کرده و دو روز پیش یعنی 14 فوریه رسماً آن را کلید زدند.

در پی سرکوب خشن معترضان شیعه توسط نیروهای خارجی همه نمایندگان شیعه پارلمان بحرین از سمت خود استعفا کردند.